

ФОРСАЙТ-ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНІХ ПРОДУКТІВ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Жегус О.В.

*Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків*

В умовах поглиблення диспропорцій між попитом та пропозицією на ринку продуктів вищої освіти завданням ЗВО є оновлення та/або удосконалення освітніх продуктів, приведення їх у відповідність до вимог та потреб ринку праці. Революційні зміни, що відбуваються в науково-технічній сфері, процеси стрімкого розвитку та розповсюдження інформаційно-комунікативних технологій зумовлюють необхідність реактивного реагування з боку ЗВО, яким необхідно забезпечити підготовку фахівців нових професій та для нових видів діяльності з відповідними компетентностями. Для цього потрібно передбачити, які сфери та в якому напрямі будуть розвиватися в майбутньому, які знання, навички, професійні якості будуть потрібні фахівцям.

Одним із методів виявлення пріоритетів під час формування та/або оновлення освітніх програм є форсайт-дослідження – метод активного прогнозування майбутнього в економічній, технологічній та інших сферах, за результатами якого визначаються потрібні в найближчому майбутньому компетентності фахівців у певних сферах діяльності. На даний момент визначено, що загальними найкориснішими навичками майбутнього для усіх фахівців будуть наступні: здатність вирішувати проблеми, вміння працювати в команді, комунікабельність, критичне мислення, креативність, грамотність, цифрова грамотність, лідерство, знання іноземних мов, розвиток емоційного інтелекту [1]. Ще однією тенденцією є розмивання меж між фахівцями. Вважається, що сучасний фахівець у певній технологічній сфері повинен володіти навичками розробки, реалізації та управління проектами, а це потребує знань у сферах економіки, маркетингу, менеджменту, фінансів.

Більш складним є питання фахових компетентностей, і в даному аспекті потрібні галузеві форсайт-дослідження. ЗВО необхідно об'єднати зусилля з зацікавленими сторонами – випускниками, експертами, працедавцями, професійними спілками, громадськими організаціями в певній галузі для визначення майбутнього образу фахівця цієї галузі з усіма необхідними в майбутньому компетентностями. На основі одержання такої інформації повинні прийматися рішення щодо нових спеціальностей, спеціалізацій, змісту та структури освітніх програм. Застосовуючи форсайт-дослідження під час формування освітніх продуктів, ЗВО зможуть запропонувати інноваційні, ексклюзивні освітні програми і певний час забезпечити конкурентні переваги, які приваблюватимуть абітурієнтів. До того ж, пропонуючи їх на ринку освітніх продуктів, ЗВО перетворяться з провайдера освітніх продуктів, на активного учасника формування майбутнього, що сприятиме покращенню його іміджа.

Література:

1. Какими будут вузы будущего: мнения экспертов/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://postupi.online/journal/lyudi-i-mnenia/vuzi-budushego-ni-prepodavatele-i-sessiy-ni-diplomov>.